

เรื่อง เรือนครุมาลัย ชูพินิจ

รายละเอียด

บ้านที่มีอายุกว่า ๑๒๐ ปี และยังคงรักษาสภาพเดิม ๆ ไว้ได้กว่าร้อยละ ๘๐ คือ บ้านครุมาลัย ชูพินิจ อยู่ปากซอยซากังราว อยู่เลยวัดพระบรมธาตุมาทางนครชุมเล็กน้อย ตามถนนสายหน้าเดิม ติดกับคลองสวนหมาก โดยหันหน้าออกไปทางคลองสวนหมาก และแม่น้ำปิง ครุมาลัยเป็นบุตรของกำนันสอน และนางระเบียบ ชูพินิจ กำนันทำบลปากคลองสวนหมาก อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เดิมกำนันสอนตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณเดียวกันกับบ้านหลังนี้ บ้านหลังนี้เป็นฉากสำคัญในนวนิยายเรื่องทุ่งมหาธาต ครุมาลัยได้จินตนาการให้เป็นบ้านของสุดใจนางเอกของเรื่อง เป็นการเปิดฉากนวนิยายเรื่องนี้อย่างสวยงาม ในวัยเด็กครุมาลัยท่านใช้ชีวิตอยู่ที่ตำบลคลองสวนหมาก โดยครอบครัวของท่านจะปลูกบ้านในละแวกเดียวกับบ้านนายยิ้มกับนางทองแก้ว สุขทรัพย์ ซึ่งมีศักดิ์เป็นตาและยาย ครุมาลัย ชูพินิจ จะมีลักษณะนิสัยชอบใฝ่รู้ ชอบศึกษา และชอบใช้ชีวิตผจญภัย โดยได้รับการศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนวัดพระบรมธาตุ ซึ่งอยู่ใกล้บ้านแล้วย้ายไปเรียนที่โรงเรียนประจำจังหวัดกำแพงเพชร จนอายุ ๑๐ ปี และท่านได้เข้าไปศึกษาต่อที่กรุงเทพฯ ในปี พ.ศ.๒๔๕๙ และใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ เมื่อกลับมากำแพงเพชรก็จะมาพักอาศัยอยู่บ้านหลังนี้ ที่ก่อกำเนิดนวนิยาย เรื่อง ล่องไพร ทุ่งมหาธาต ชั่วฟ้าดินสลาย ล้วนมาจากแรงบันดาลใจ จากบ้านหลังนี้ทั้งสิ้น

ปัจจุบันบ้านหลังนี้ เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม การทำขนมข้าวตอกอัด กระจยาสารท และทองม้วน บ้านเลขที่ ๐๖๔ ถนนซากังราว หมู่ที่ ๓ ตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เป็นบ้าน

เรือนไทยมณีนาคชั้นเดียวยกใต้ถุนสูง เรือนไม้สัก สร้างโดยนายโอบแลนางปุย ซึ่งมีศักดิ์เป็นลุงของครุมาลัย ชูพินิจ ต่อมาเป็นของนางถวิล และนายจัน เอกปาน ปัจจุบันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสาวประภาศรี เอกปาน อายุ ๘๐ ปี เศษ

ลักษณะสถาปัตยกรรม บ้านครุมาลัย เป็นบ้านทรงเรือนมะนิลาแบบเรือนแฝด ใต้ถุนยกสูงมาจากตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ ๕ แบบหลังคาคล้ายทรงไทย หันหน้าบ้านลงแม่น้ำปิง ยกใต้ถุนสูงประมาณ ๒.๕๐ เมตร ขนาดหน้ากว้าง ๘.๒๐ เมตร ลึก ๗.๕๐ เมตร ใต้ถุนโล่งใช้เป็นพื้นที่เก็บของและจอดยานพาหนะต่าง ๆ บริเวณทางเข้าสู่ตัวบ้านเป็นบันไดราว ๙ ขั้น เป็นบันไดหลังบ้านหน้าบ้านจะมีบันไดที่ลงสู่แม่น้ำปิง และมีทำน้ำเย็นลงในแม่น้ำปิง เป็นที่อาบน้ำ ชักผ้า ชักถ่าย เมื่อเข้าสู่ชานบ้าน ภายในพื้นที่โล่งส่วนกลางมีการยกพื้นราว ๐.๕๐ เมตร และยาวตลอดไปถึงพื้นที่ครัวด้านหลังแบ่งออกเป็นสัดส่วนภายในบ้านมีห้องนอนใหญ่อยู่ด้านหน้า เป็นห้องนอนมีประตูบานเพี้ยม มีขนาดใหญ่ ลักษณะงดงามมาก ด้านบนมีช่องลม มีลวดลายงดงาม ดัดแปลงจากลายไทยเดิม ส่วนด้านหลังมีห้องเก็บของ ๑ ห้อง มีทางเดินเข้าห้องน้ำในบริเวณโถงส่วนล่าง หน้าต่างเปิดออก มีลูกกรงเหล็กกัน ขโมย มีท้าวแขนนอกชายคาเป็นเหล็ก

เจ้าของบ้าน รักและหวงแหนบ้านรักนี้มาก และเป็นบ้านที่ยังมีชีวิต เพราะแม่จวบ นางสาวประภาศรี เอกปาน ยังใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านหลังนี้

คำสำคัญ : เรือนโบราณ, มาลัย ชูพินิจ

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2558). เรือนโบราณกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: ม.ป.ท.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันท์สิงห์

วันที่ : 2020-03-06

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1356&code_db=610007&code_type=01